

Inno4Tree – kompetansebehov i trebasert byggevareindustri

Presentasjon WoodWorks! konferansen,
31 oktober 2023.

Hva er Inno4Tree?

🌀 *Legge til rette for en bærekraftig overgang av byggebransjen til den sirkulære bioøkonomien, ved å fremme bruk av tre i byggebransjen.*

- *Analysere betydningen av eierstyring og selskapsledelse i skogbaserte verdikjeder*
- *Betydningen av mellomledds organisasjoner*
- *Kompetanseoverføring i byggesektoren*

NIFU
Nordisk institutt for studier av
innovasjon, forskning og utdanning

Treteknisk

 NORWEGIAN
WOOD CLUSTER

 Forskningsrådet

WOODWORKS!

«Need of competence»

Forskningsspørsmål:

- 🌀 Hvilke kompetansebehov har den trebaserte industrien?
- 🌀 Har behovet endret seg over tid? (2012 vs. 2022)
- 🌀 Blir noen viktige kompetansebehov ikke dekket (og hvorfor)?
- 🌀 Foregår det kompetanseoppbygging på arbeidsplassen eller er det eksterne aktører som tilbyr formell utdanning?

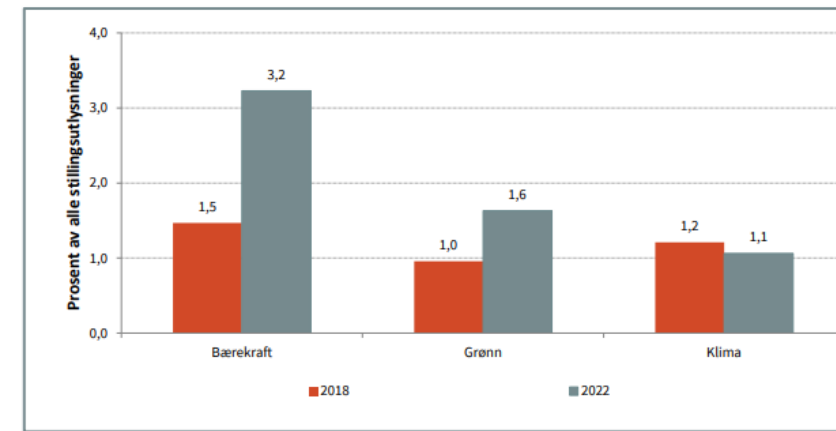
Hva finnes av ny kunnskap?

Ambisiøse politiske mål: innen 2030 skal 55 % av de norske klimagassutslipp kuttes. => Grønn omstilling

- 🌀 Knapphet på kompetanse innenfor IKT og elektrofag (fagarbeidere, ingeniører)
- 🌀 Særlig behov for tverrfaglig kompetanse innenfor de fleste yrker:
-sirkulærøkonomi, -digitalisering, -bærekraft,.
- 🌀 Høy aktivitet i petroleumsnæringen, konkurranse om kompetanse.

Nyere kunnskap:

- 🌀 Kompetanseheving av ansatte viktigste strategi for grønn omstilling.
- 🌀 Mange arbeidstakere må utvikle sin kompetanse i løpet av kort tid.
- 🌀 Antall annonser med ordene *bærekraft*, *klima*, *grønn*, *fornybar* og *sirkulær* hadde fordoblet seg siden 2018 (grønne ord).

- *Kompetanse for grønn omstilling, NIFU og Sintef, 2023*
- *Utfordringer for grønn omstilling i arbeidslivet, Kompetansebehovsutvalget, 2023*
- *Rapport om industriens kompetansebehov, Kunnskapsdepartementet, Norsk Industri, Fellesforbundet, 2023*

Kompetanseoverføring i trebasert byggsektor

③ Hvilke kompetansebehov finnes?

③ Vi samlet 500 stillingsannonser, etter en innledende analyse, konsentrere vi oss om trebasert byggevareindustri

- Vi var redde for at analyser på aggregert nivå ville føre til en opprømsing av selvfølgheter
- Trebasert industri sikrer relevans i forhold til trebruk

③ Utvalget inneholder 100 annonser (totalt 500), likt fordelt mellom 2012 og 2022

③ Stillingsannonseene er hentet fra aktørenes hjemmesider, Teknisk ukeblad, Norsk Skogbruk, Magasinet Treindustri, Tre & Profil, finn.no, NAV, og andre databaser.

Fellestrekk ved annonsene

Annonsene er blitt lengre og mer omfattende

- 2012 142 ord i annonsene
- 2022 448 ord i annonsene

Kompetansebehovene har økt:

- 2012 totalt 253, 10 per annonse
- 2022 totalt 392, 15 per annonse

Beskrivelsen av bedriftene har blitt lenger og mer omfattende (beskrivelsen av bedrift øker signifikant mer enn beskrivelse av kompetansebehov)

Stilling ledig

Haslestad Bruk

Haslestad Bruk AS er en trelastprodusent i nordre Vestfold med 55 ansatte og en årsomsattning på ca. NOK 140 mill. 50% av produksjonen eksporteres. Bedriften driver også puuk og grusvirksomhet.

SALG OG MARKEDSFØRING

Vi søker omorganisere vår salgfunksjon. Aktuelle kandidaters kompetanse, interesse og erfaring vil påvirke organiseringen.

Vi produserer og selger trelast til det norske og europeiske markedet; ordrerproduksjon og fra lager. Vi selger til industri- og handelskunder, direkte og via agentnettverk.

Puuk og grus selges til entreprenører, asfaltverk, og betongstasjoner og private.

Kvalifikasjoner:

- Erfaring fra salg, gjerne byggvarer.
- Innsikt i produksjonsplanlegging er en fordel.
- Erfaring fra bruk av IT verktøy er nødvendig.

Du bør være:

- Utadvendt, initiativrik, selvgående, systematisk og nøyaktig.

Vi er en liten og uformell administrasjon. Hverdagen er ofte hektisk, og du må kunne ta raske beslutninger. Du vil arbeide nært med produksjon, agenter, kunder og transportører.

Henvendelse til adm dir Knut Ringvold på tlf 33 09 55 00 eller 901 38 389. Søknad sendes **snarest** til kreh@haslestad.no.

www.haslestad.no

LEDIGE STILLINGER by: Kongsvinger, Frist 31.10.2022

Export manager

Send til en venn Del Del Tweet

Bergene Holm AS er et norsk trelastkonsern og en markedsledende totalleverandør av trelast. I 75 år har vi produsert og levert trelast til norsk byggevarerhandel og industrikunder i inn- og utland.

Vi er 450 ansatte, fordelt på 7 fabrikker og hovedkontor, som bryr oss, tar ansvar, er modige og jobber sammen for å produsere det markedet trenger og etter spare når det skal bygges i tre. Selskapet omsetter trelast og bonusprodukter for ca 2 milliarder kroner. Det utgår ca 25 000 vogntog med miljøsertifisert tømmer tinn, og 15 000 vogntog med trelastprodukter ut fra våre anlegg, hvert år.

Vi har som visjon å være **BESTE VALG** for alle som bygger med tre. For å nå våre mål trenger vi dyktige medarbeidere med høy fagkunnskap, god omstillingsvne og en holdning som bidrar til fortsatt vekst og utvikling.

Nesten 40% av produksjonsvolumet vårt selges ut til utlandet. Det betyr nærmere 250 000 kubikk trelast, som igjen betyr nesten 5 000 vogntog med trelast og skurtast. Eiersparværet etter trelast er stort internasjonalt, og våre dyktige eksportselgere ser etter en fremoverlent og resultatorientert kollega som jobber best sammen med andre.

Du vil ha arbeidsplass og ansvar for produkter fra våre fabrikker i Glåmdalen og sørge for at disse finner veien til nye og eksisterende kunder i utlandet. Produktene er hovedsakelig ulike dimensjoner og kvaliteter av skurtast. Fabrikkene ligger på Skarnes i Sar-Odal, Brandval i Kongsvinger og på Kirkenær i Grue kommune.

I tillegg til å være motivert for å selge bærekraftige produkter i et voksende marked, må du ha både analytiske og kommersielle egenskaper som sørger for brede og langsiktige kundeselsjoner og summe resultater. Risikovisshet er en naturlig del av denne rollen og det er en forutsetning at du tilføres med både kundebesøk, forhandlinger, messer og ulike bransjetreff.

Hjemme på fabrikkene og på kontoret er du er en god kollega som deler og tar innover kunnskap og som bidrar positivt i oppbyggingen av vår internasjonale salgsgesamtssjon. Du er også kontaktpunkt med å jobbe alidrt sammen med fabrikkene for å sikre at vi selger den gjeldende produksjonen hver dag.

Du vil jobbe tett sammen med vår eksportmarkedsjef som også har kontor i Glåmdalen.

SENTRALE ARBEIDSPPGAVER:

- Følge opp og utvikle samarbeidet med våre eksisterende kunder.
- Skape og avdekk nye markeder for trelast av krevende dimensjoner og kvaliteter.
- Identifisere og vinne innpass hos nye kunder i ditt område.
- Forhandle, følge opp tilbud, ordre, samt reklamasjoner fra dine kunder.
- Delta på messer og bransjetreff.
- Overføre markedsinnikt til produksjonsavdelingen.
- Jobbe tett med ekspedisjoner og produksjonsplanleggere for å koordinere salget av trevarer fra de ulike produksjonsenheter.

ØNSKETE KVALIFIKASJONER

- Høyskoleutdanning innen økonomi/markedsføring/tekniske fag og interesse for tre som byggemateriale. Relevant erfaring kan kompensere for formell utdanning.
- Tre års erfaring med teknisk- salg eller tilsvarende.
- Relevant kompetanse i fra et internasjonalt bedriftsmiljø.
- Tryggh på digitale verktøy, inkludert Office 365, ERP og CRM.

Selvsagt er erfaring og et nettverk fra byggvarer- og trelastbransjen et plus, men absolutt ingen forutsetning for å søke på stillingen. Det er like viktig at du bringer med ny og relevant erfaring og et oppdatert internasjonalt markedsoppsett. For denne stillingen oppfordrer vi også nyutdannede og yngre personer med begrenset arbeidserfaring å søke. Oppfølging vil bli gitt.

Du kommuniserer flytende både verbalt og skriftlig på norsk og engelsk. Deherster du i tillegg flere språk som tysk, nederlandsk, fransk, spansk, mandarin e.l. vil vi gjerne høre fra deg!

Kontaktpersoner:

Marius Withbro-Svendsen
93001551
marius.withbro-svendsen@bergeneholm.no
Slein Wasa

Nye kompetansebehov i 2022:

«Digital competence»	Doblet seg fra 2012
«Writing and speaking skills»	Doblet seg fra 2012
«Flexibility»	Ny, halvparten av annonsene i 2022
Performance skills	Tilnærmet alle annonser i 2022
«Work under pressure»	Økning fra 2012, en tredjedel i 2022
«Team-work»	Tilnærmet alle annonser i 2022
- «Hva som ikke etterspørres:
- Agility, analytical abilities, cost management, customer service, health and safety, logistics, marketing, problem-solving, procurement, stakeholder management, strategy

Næringen ønsker medarbeidere som er opptatt av miljø

- Miljøbevissthet og Bærekrafts engasjement «Environmental awareness»
  - Vi fant 1 annonse i 2012
  - 23 annonser i 2022 (nærmere halvparten av annonsene)

«Og noe som er viktig for oss; Du har stor glede av å være en viktig brikke i det grønne skiftet, og sammen med mange engasjerte medarbeider redusere miljøavtrykket til et minimum! »

Men nesten ingen etterspør miljøkompetanse????

«Sustainability knowledge»

- Kunnskap om miljødeklarasjon EPD, klimagassberegning LCA, måling og håndtering av forurensning samt kunnskap om miljømerkinger (PEFC, Svanemerket, Grønt Punkt m.fl.)
- => Miljødeklarasjon EPD og klimagassberegning vil være et avgjørende metodikk og verktøy for å lykkes med det grønne skiftet.
- Ingen annonser i 2012
- Vi fant 1 annonse i 2022

Bare «grønnvasking»?

- 🌀 Vi inviterte 10 HR-ledere til fokusgruppe-intervju for å få en bedre forståelse.

Fokusgruppeintervju HR :

🌀 Fagutdanning viktigste kompetansebehov:

- *«Alle er opptatt av fagbrevsiden, de er bekymret for at det er få ungdommer som velger det og de er bekymret for at videregående skoler blir nedlagt.»*

🌀 Annonser med flere krav og lange beskrivelser av bedriften:

- *«En refleksjon over at annonsene nå er tre ganger så lange som for ti år siden da det at vi skriver lenger annonser i håp om å trekke til oss søkere det er ikke nødvendigvis gitt at vi får det.»*

🌀 Stor etterspørsel etter arbeidskraft påvirker rekrutteringsarbeidet:

- *«Du kan se på det i produksjonen også, før skrev vi at vi må ha fagbrev. Så fikk vi færre søkere, må vi egentlig ha fagbrev? Kan vi ikke utvikle det hos oss?»*

🌀 Bedriftene ønsker seg riktige holdninger:

- *«Personen må ha riktig innstilling og grunnpakke, du kan ikke forvente at hele behovet er dekket, særlig det formelle kompetansekravet.»*

🌀 Innovasjon og næringens selvbilde:

- *« Vi bruker det sjelden når det gjelder produksjon. Vi setter jo ikke det uttrykket på det (innovasjon).»*
- *«Kanskje ikke bedrifter tør å si at de er innovative.»*

🌀 *Bruk av uttrykket «LEAN» har gått tilbake*

Noe på gang?

=> Vi gjennomføre en ytterligere undersøkelse, (sammenligning av enkeltaktører i 2023)

Produkt- og Hållbarhetsspecialist

Moelven Wood AB

Sök jobbet

Vill du vara en del av ett framgångsrikt spennende team med sterk tillväxt och samtidigt skapa en hållbar framtid i trä? Moelven Woods produktledningsorganisation växer med flera arbetsområden och behöver nu förstärka avdelningen med en Produkt- og Hållbarhetsspecialist.

Produktledningsorganisationen inom Moelven Wood AB är en supportorganisation för hela Moelven Wood Sverige gällande produktinformation, certifieringar, masterdata samt digitaliseringsfrågor og produktutveckling. Avdelning utökas nu till att även ta totalansvaret för miljø og hållbarhet.

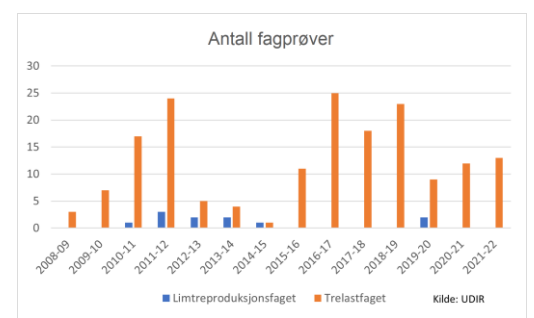
Två väldigt starka drivkrafter i dagens byggande är krav på miljödata og produktinformation samt att produkt- og miljödata ska tillhandahållas digitalt. För att kunna producera EPDer og övriga miljöbedömningar för våra produkter krävs kunskaper inom kemi, produktionsprocesser samt ett öga för hur information kan samlas in på ett strukturerat og effektivt sätt.

Kvalifikationer

Du kanske har en examen från universitet eller högskola inom miljø og säkerhet, miljø og energi eller motsvarande. Du får gärna ha ett interesse og kunskaper av byggande i trä og/eller produktionsprocesser samt erfarenhet från arbete i PIM og ERP system. **Kunskaper om t.ex hur en EPD är uppbyggd eller tidigare arbete med branschens många miljösystem är meriterande men inte ett krav.**

Våre funn:

- ☉ Stor etterspørsel etter teknisk kompetanse, digital kompetanse og personlige egenskaper (verdier, engasjement)
- ☉ Over tid ending mot generelle annonser uten spesifikke krav (f.eks. krav til utdanning) kan føre til at velkvalifiserte kandidater ikke søker (Feldmann, 2006)
- ☉ Mer spesifikke annonser fremstår som mer sannferdige (Feldmann, 2006)
- ☉ Annonsens innhold og utforming kan påvirke oppfatninger og holdninger til de som allerede er ansatt (Gilly, 1999)
- ☉ Positive (men korrekte) opplysninger om bedriften vil virke tiltrekkende på søkerne. Eks.: nyskapning, innovasjon, økonomisk vellykket, posisjon. (Tversky, Kahnemann 1974)
- ☉ **Bedriftene i fokusgruppen oppgir et ikke utnyttet potensiale i å rekrutterer yngre, - de er opptatt av og må tilbys «livslang læring» og muligheter for utvikling.**

Spørsmål til dere:

🌀 Hvordan kan trebasert byggevareindustri lykkes med å fylle behovet for kompetanse?

Teknisk-, formell, miljø, dokumentasjon, digitalisering

🌀 (Vi vil gjerne bruke svarene i videre forskningsarbeid, anonymisert)